

**અસ્વીકરણ:** સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

**DISCLAIMER:** The translated judgement in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgement shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====

પ્રતાપરાય મનમોહનદાસ

વિરુદ્ધ

બોમ્બે બુલિયન એસોસિએશન લિમિટેડ

[ન્યાયમૂર્તિઓ જે એલ કપૂર, કે સી દાસ અને રઘુબર દયાલ]

બુલિયન એસોસિએશન-લેણદારને બાકી રહેલી રકમ-રકમ માટે કાપલી (વાઉચર) જમા કરવામાં નિષ્ફળતા-સમિતિ-તેને ડિફોલ્ટર-કાયદેસરતા જાહેર કરીને-જો નકારી કાઢવામાં આવે તો કાપલી જમા કરવાની તક આપવી-બોમ્બે બુલિયન એસોસિએશન બાય લો ૧૫૫ (જ).

અપીલકર્તા બોમ્બે બુલિયન એસોસિએશન લિમિટેડના સભ્ય હતા, તેમણે અમુક અન્ય વ્યક્તિઓ સાથે ચોક્કસ આગળના વ્યવહારો કર્યા હતા. એસોસિએશનના પેટા-કાયદાઓ અનુસાર અપીલકર્તાએ બેલેન્સ શીટ રજૂ કરવી પડતી હતી અને તેની પાસેથી બાકી નીકળતી રકમ માટે કાપલી (વાઉચર્સ)

આપવી પડતી હતી, પરંતુ અપીલકર્તાએ તેની પાસેથી બાકી નીકળતી રકમ બેલેન્સ શીટમાં સામેલ કરી ન હતી અને ન તો તેણે આ વ્યવહારો બનાવટી અને ગેરકાયદેસર હોવાના આધારે કાપલી આપી હતી. સમાધાનના દિવસે કિલચરેન્સ હાઉસ સમિતિએ અપીલકર્તાને તેમની સમક્ષ હાજર થવા હાકલ કરી હતી. સમિતિ સમક્ષ અપીલકર્તાએ વલણ અપનાવ્યું હતું કે તેઓ જે દાવો કરી રહ્યા હતા તે બાબત સાથે આગળ વધવાનો તેમનો કોઈ અધિકારક્ષેત્ર નથી, મધ્યસ્થી. સમિતિએ તેને ડિફોલ્ટર જાહેર કરતો ઠરાવ પસાર કર્યો અપીલકર્તાએ અન્ય બાબતોની સાથે ઠરાવને પડકારતો દાવો દાખલ કર્યો હતો. આ આધાર પર કે સમિતિ, તેના નિર્ણય પછી, પેટા-કાયદો ૧૫૫ (જ) હેઠળ તેને ડિફોલ્ટર જાહેર કરે તે પહેલાં તેને કાપલીઓ આપવાની તક આપવા માટે બંધાયેલી હતી. પેટા-કાયદો પ્રદાન કરે છે:—

“જો કોઈ સભ્ય તેના પક્ષ (લેણદાર) ને તેની પાસેથી દાવો કરવા યોગ્ય રકમના સંદર્ભમાં નિયત ફોર્મમાં કાપલી રજૂ ન કરે, તો કિલચરિંગ હાઉસ સમિતિ તેને બોલાવશે અને તેની પાસેથી ખુલાસો માંગશે અને તે પછી, જો આવી કાપલી રજૂ કરવામાં ન આવે તો કિલચરિંગ હાઉસ સમિતિ તેને ડિફોલ્ટર જાહેર કરી શકે છે.

એવું માનવામાં આવે છે કે, અપીલકર્તાને ડિફોલ્ટર જાહેર કરતો ઠરાવ માન્ય રીતે પેટા-કાયદો જાહેર કરતો હતો (જ) એવી જોગવાઈ કરે છે કે જો કોઈ સભ્ય તેની પાસેથી દાવો કરવા યોગ્ય કાપલી રજૂ ન કરે, તો સમિતિ તેને બોલાવશે અને તેની પાસેથી સમજૂતી માંગશે અને ત્યારબાદ જો આવી કાપલી રજૂ કરવામાં ન આવે તો તેને ડિફોલ્ટર જાહેર કરી શકે છે. આ પેટા-કાયદા હેઠળ પહેલા સમજૂતી બોલાવવામાં આવે છે અને પછી જો આપવી હોય તો. અને કોઈ નિર્ણય લેવામાં આવે તો, ફરિયાદ કરનાર વ્યક્તિ કાપલી દાખલ કરી શકે છે પરંતુ આમ કરવા માટે કોઈ ચોક્કસ સમયગાળો નિર્ધારિત નથી અને ન તો સમિતિએ તેને આ હેતુ માટે બોલાવવાની જરૂર છે. સમયનો સમયગાળો દરેક કેસમાં સંજોગો પર આધાર રાખે છે. વર્તમાન કેસમાં અપીલકર્તાએ સમિતિ સમક્ષ સ્પષ્ટ કરી દીધું હતું કે તેઓ ચૂકવણી નહીં કરે, તેથી સમય આપવો સંપૂર્ણપણે બિનજરૂરી હતો.

તે પેટા કાયદાની જરૂરિયાત નથી કે કિલચરિંગ હાઉસ કમિટીએ ટેલિફોન દ્વારા અથવા પત્ર દ્વારા અથવા તેને નોટિસ આપીને ડિફોલ્ટર વ્યક્તિને બોલાવવી જોઈએ.

સિવિલ અપીલ અધિકારક્ષેત્ર:સિવિલ અપીલ નંબર ૪૩૭/૬૦.

અપીલ નંબર ૭૧/૧૯૫૬ માં બોમ્બે હાઈકોર્ટના ૧૨ જુલાઈ, ૧૯૫૭ ના ચુકાદા અને હુકમનામાથી વિશેષ રજા દ્વારા અપીલ.

અપીલકર્તા વતી ભારતના સોલિસિટર જનરલ સી. કે. ડાફ્ટરી, એસ. જી. પટવર્ધન અને નૌનીત લાલ હાજર રહ્યા હતા.

સામાવાળા નંબર ૧ માટે એ. વી. વિશ્વનાથ શાસ્ત્રી, એન. પી. નાથવાની અને કે. એલ. હાથી.

૨ માર્ચ, ૧૯૬૨. કોર્ટનો ચુકાદો ન્યાયમૂર્તિ કપૂર દ્વારા આપવામાં આવ્યો હતો.

આ બોમ્બે હાઈકોર્ટના ચુકાદા અને હુકમની વિરુદ્ધ અપીલ છે જે તેના મૂળ અધિકારક્ષેત્રમાં પસાર કરાયેલા હુકમની પુષ્ટિ કરે છે. અપીલકર્તા, જે દાવામાં વાદી હતો, તે મેસર્સ પ્રતાપરાય મનમોહનદાસના નામ અને શૈલી હેઠળ બોમ્બેમાં બુલિયન વેપારી અને વેપારી તરીકે વેપાર કરતો હતો. તેઓ બોમ્બે બુલિયન એસોસિએશન લિમિટેડના સભ્ય હતા, જે દાવામાં સામાવાળા નંબર ૧ હતા અને અપીલમાં સામાવાળા નંબર ૧ છે. સામાવાળાઓ ૨ થી ૭ સામાવાળાઓ ૨ થી ૭ હતા અને તમામ ભૌતિક સમયે પ્રથમ સામાવાળાના પેટા-કાયદા હેઠળ નિયુક્ત કિલચરિંગ હાઉસ કમિટીના સભ્યો હતા. અપીલકર્તાએ દાવામાં ૮ થી

૧૨ સામાવાળાઓને પક્ષકાર તરીકે પણ ઉમેર્યા હતા પરંતુ તેઓ હવે પક્ષકાર નથી કારણ કે ટ્રાયલ કોર્ટમાં તેમના નામ રદ કરવામાં આવ્યા હતા.

અપીલકર્તાએ ૩૦/૦૫/૧૯૪૯ થી ૩૦ જૂન, ૧૯૪૯ સુધીના સમયગાળા દરમિયાન સામાવાળાઓ સાથે ૮ થી ૧૨ સુધી ચોક્કસ આગળના વ્યવહારો કર્યા હતા. ૧૩/૦૬/૧૯૪૯ પર, આ વ્યવહારોનો હવાલા દર નક્કી કરવામાં આવ્યો હતો અને ૧૪/૦૬/૧૯૪૯ પર, અપીલકર્તાએ "પ્રથમ સામાવાળાના પેટા-કાયદાના પેટા-કાયદા ૧૩૧ હેઠળ મંજૂરી પત્રક સ્વીકાર્યું હતું જેમાં વાલન દિવસ (સમાધાન) માટે બાકી વ્યવહારો દાખલ કરવામાં આવ્યા હતા. તેમાં ૮ થી ૧૨ સામાવાળાઓ સાથે કરવામાં આવેલા વ્યવહારોનો સમાવેશ થાય છે. આ તમામ વ્યવહારો બીજા દિવસે રદ કરવામાં આવ્યા હતા. સામાવાળા સંગઠનના પેટા-નિયમો અનુસાર બેલેન્સ શીટ જમા કરાવવાની હતી અને મની કાપલીઓ (વાઉચર્સ) આપવાની હતી. આ બેલેન્સ શીટમાં જે રજૂ કરવામાં આવી હતી તેમાં અપીલકર્તાએ સામાવાળા નંબર ૮ થી ૧૨ ની બાકી રકમ અથવા તેણે આ આધાર પર કરેલા વ્યવહારોનો સમાવેશ કર્યો ન હતો કે તેણે તે સામાવાળાઓ સાથે કરવામાં આવેલા વ્યવહારો પર વિવાદ કર્યો હતો કારણ કે તે બનાવટી અને ગેરકાયદેસર હતા. ૨૧/૦૬/૧૯૪૯ પર, જે વલાન દિવસ (સમાધાન દિવસ) હતો, અપીલકર્તાએ પેટા-કાયદા ૩૮ હેઠળ તે વસ્તુઓ અંગે મધ્યસ્થતાના સંદર્ભનો દાવો કર્યો હતો. તે દિવસે સામાવાળાઓ ૮

થી ૧૨ એ સામાવાળા સંગઠનને ફરિયાદ કરી હતી કે અપીલકર્તાએ જરૂરી કાપલીઓ (વાઉચર્સ) જારી કરી નથી.તે જ દિવસે બપોરે ૩ વાગ્યે અપીલકર્તાને કિલચરિંગ હાઉસ કમિટી તરફથી નોટિસ મળી, ૨ થી ૭ સામાવાળાઓએ તેમને તેમની સમક્ષ હાજર થવા હાકલ કરી. અપીલકર્તા તેના વકીલ અને વકીલ સાથે હાજર થયો હતો અને કિલચરિંગ હાઉસ કમિટી સમક્ષ તેની દલીલ હતી કે આ બાબત સાથે આગળ વધવાનો તેનો કોઈ અધિકારક્ષેત્ર નથી કારણ કે તે આર્બિટ્રેશનનો દાવો કરી રહ્યો હતો અને તેની અને સામાવાળાઓ ૮ થી ૧૨ વચ્ચેનો વિવાદ આર્બિટ્રેટર્સ દ્વારા ઉકેલવો પડ્યો હતો. સમિતિએ સમજૂતી સાંભળી અને પેટા-કાયદો ૧૫૫ (જ) હેઠળ વાદીને ડિફોલ્ટર જાહેર કરતો ઠરાવ પસાર કર્યો અને આ ઠરાવ પક્ષકારો વચ્ચે વિવાદનો વિષય છે.

૨૦/૦૬/૧૯૫૨ પર, અપીલકર્તાએ જાહેરાત માટે દાવો કર્યો હતો કે વિવાદનો ઠરાવ તારીખ ૨૧/૦૬/૧૯૪૯, કાયદામાં ખરાબ, નિષ્ક્રિય, અધિકાર બહારનો અને અપીલકર્તા માટે બંધનકર્તા ન હતો અને સામાવાળાઓ સામે લુકસાની માટે પણ હતો. તેમણે સામાવાળા સંગઠનના સભ્ય તરીકે પુનઃસ્થાપન માટે પણ પ્રાર્થના કરી હતી.

સામાવાળાઓ દ્વારા લેવામાં આવેલી અરજી એ હતી કે વિવાદમાં વ્યવહારો ફાટક (બનાવટી અને નિષ્ક્રિય) ન હતા; કે ૨૧/૦૬/૧૯૪૯ પરની બેઠકમાં,

સામાવાળાઓ ૮ થી ૧૨ એ ફરિયાદ કરી હતી કે અપીલકર્તા તરફથી તેમને નાણાંની રકમ ચૂકવવાપાત્ર બની ગઈ છે; કે ઉપરોક્ત બેઠકમાં અપીલકર્તાએ સ્પષ્ટ કર્યું હતું કે તે કોઈ કાપલીઓ (વાઉચર્સ) નહીં આપે અને તેથી ડિફોલ્ટ કર્યું હતું અને તેથી તેઓ સામાવાળા સંગઠનના પેટા- નિયમ ૧૫૫ (જ) હેઠળ તેને ડિફોલ્ટર જાહેર કરવાનો હકદાર છે.

આ દાવાની સુનાવણી જે. તેંડુલકર દ્વારા કરવામાં આવી હતી. ઘણા મુદ્દાઓ ઉઠાવવામાં આવ્યા હતા પરંતુ અપીલકર્તાએ કોઈ પુરાવા રજૂ કર્યા ન હતા અને સામાવાળાઓ ૧ થી ૮એ બોમ્બેના વકીલ શ્રી ત્રિકમદાસ દ્વારકાદાસની તપાસ કરી હતી, જેઓ ૨૧/૦૬/૧૯૪૯ પર કિલચરિંગ હાઉસ સમિતિની બેઠકમાં હાજર હતા.૦૬/૦૬/૧૯૫૬ પર, દાવો બરતરફ કરવામાં આવ્યો હતો અને અપીલ કોર્ટમાં અપીલ કરવામાં આવી હતી જે પણ બરતરફ કરવામાં આવી હતી અને અપીલકર્તા વિશેષ રજા દ્વારા અપીલમાં આવ્યો છે.

ટ્રાયલ કોર્ટે એવું માન્યું હતું કે અપીલકર્તા દ્વારા કરવામાં આવેલી અરજી કે તેની અને તેના વકીલની સુનાવણી પછી તેમને બેઠક છોડવા માટે મજબૂર કરવામાં આવ્યા હતા અને તેમની ગેરહાજરીમાં સુનાવણી આગળ ધપાવવામાં આવી હતી તે સ્થાપિત થઈ ન હતી; કે આબિટ્રેશનને લગતા પેટા-કાયદો ૩૮ કાર્યરત થવા માટે, પક્ષકારો વચ્ચે વાસ્તવિક વિવાદ હોવો જરૂરી હતો અને વાલન દિવસે જવાબદારી ટાળવા અથવા મુલતવી રાખવા માટે માત્ર વિવાદની

હાજરી પૂરતી નથી; કે જ્યાં ડિફોલ્ટર કિલચરિંગ હાઉસ કમિટી સમક્ષ હાજર થાય છે અને કેટલાક તુરછ બહાનાઓ પર જવાબદારી નકારે છે અને આ રીતે તે પુષ્કળ સ્પષ્ટ કરે છે કે તે આપવા માંગતો નથી. કાપલી, તેમને કાપલી આપવાની તક આપવી એ માત્ર ઔપચારિકતા હતી-અવલોકન કરવામાં નિષ્ફળતા જે નિષ્કર્ષ તરફ દોરી જતી નથી કે કિલચરિંગ હાઉસ કમિટીનો નિર્ણય રદબાતલ છે. શ્રી ત્રિકમદાસ દ્વારકાદાસના પુરાવાને ધ્યાનમાં લેતા એ સ્પષ્ટ હતું કે અપીલકર્તાનો જવાબદારી સ્વીકારવાનો અથવા તેને નિભાવવાનો કોઈ ઈરાદો નહોતો. તેમણે એમ પણ કહ્યું:

"વધુમાં, તે વાદીનો કેસ નથી કે જો સમય આપવામાં આવ્યો હોત તો તે કાપલી હોત અને તેથી એવું માનીને કે પેટા-કાયદો ૧૫૫ (જ) હેઠળ તે જરૂરી છે-એક મુદ્દો જે હું આ કેસમાં નક્કી કરવા માંગતો ન હતો-વર્તમાન કેસમાં આવો સમય આપવો સંપૂર્ણપણે નિરર્થક હોત અને તેથી આવો સમય આપવામાં નિષ્ફળતા કિલચરિંગ હાઉસ કમિટી દ્વારા લેવામાં આવેલી કાર્યવાહીને અમાન્ય ઠેરવતી નથી.

અપીલ કોર્ટે અપીલને ફગાવી દેવાની સંમતિ આપી હતી.તેણે એવું માન્યું હતું કે પેટા-કાયદો ૧૫૫ (જ) ના યોગ્ય અર્થઘટન પર કિલચરિંગ હાઉસ કમિટી માટે અપીલકર્તાને તેની કાપલીઓ રજૂ કરવાની તક આપવી જરૂરી હતી કારણ કે

તે શબ્દોનો અર્થ હતો "અને તે પછી, જો આવી કાપલી રજૂ કરવામાં ન આવે તો, કિલચરિંગ હાઉસ કમિટી તેને ડિફોલ્ટર જાહેર કરી શકે છે". બીજા શબ્દોમાં કહીએ તો સમિતિએ સભ્યને 'લોકસ પેનિટેન્ટીયા' આપવાનું હતું અને તેનો ખુલાસો આપ્યા પછી પણ સભ્ય 'કાપલી' રજૂ કરી શકે છે અને ડિફોલ્ટર હોવાના દંડમાંથી બચી શકે છે. અપીલકર્તા અને તેના વકીલની વર્તણૂક પરથી જો કે તે સ્પષ્ટ દેખાયું કે સમિતિના અધિકારક્ષેત્રને પડકાર્યા પછી અને તેમને કહ્યું કે તેઓ મધ્યસ્થતાના સંદર્ભની ગેરહાજરીમાં આગળ વધી શકતા નથી, અપીલકર્તાનો કાપલીઓ આપવાનો કોઈ ઇરાદો નથી.

આ અપીલમાં બે પ્રશ્નો ઉઠાવવામાં આવ્યા છે; (૧) અર્થઘટનનો પ્રશ્ન અને (૨) અપીલકર્તા વિરુદ્ધ કાપલીઓ આપવાનો નિર્ણય લેવામાં આવ્યા પછી કોઈ તક આપવામાં આવી ન હતી. બીજી તરફ સામાવાળાઓની રજૂઆત એ હતી કે અપીલકર્તાએ જાણીજોઈને ખોટો આરોપ લગાવ્યો હતો કે તેણે રજૂઆત કર્યા પછી તેને જવા માટે કહેવામાં આવ્યું હતું. આ તેમની અરજીને સમર્થન આપવા માટે હતું કે આ બાબતનો નિર્ણય તેમની ગેરહાજરીમાં લેવામાં આવ્યો હતો. નીચેની અદાલતોએ શોધી કાઢ્યું છે કે અપીલકર્તાને તક આપવામાં આવી હતી કે નહીં, તેનો પોતાની કાપલીઓ આપવાનો કોઈ ઇરાદો નહોતો. અંક નંબર ૫ આ મુદ્દા પર ચોક્કસ હતો. તે મુદ્દો હતો "શું અપીલકર્તા અને તેના કાનૂની સલાહકારો અપીલકર્તા કાપલી નહીં આપે તેવું સંકેત આપ્યા પછી સ્પેરછાએ

બેઠક છોડી ગયા હતા" અને તે મુખ્ય પ્રશ્ન હતો જે આ કાર્યવાહી દરમિયાન ઉઠાવવામાં આવ્યો હતો. અપીલકર્તાના કેસના નિવેદનમાં પણ તેમણે નિર્ણય માટેના પ્રશ્નોમાં મોખરે આ પ્રશ્ન મૂક્યો છે કે શું અપીલકર્તાએ કાપલીઓ રજૂ કરવાની અનિચ્છા દર્શાવ્યા પછી સ્વેચ્છાએ ૨૧/૦૬/૧૯૪૯ ની તારીખની બેઠક છોડી દીધી છે કે કેમ. આ પ્રશ્ન પર બંને અદાલતોનો ચુકાદો અપીલકર્તાની વિરુદ્ધ હતો. અમારા મતે તે રેકૉર્ડ પરના પુરાવા દ્વારા સંપૂર્ણપણે ન્યાયી છે. પુરાવા અનુસાર એસોસિએશન દ્વારા તે સમયગાળા માટે કરવામાં આવેલા તમામ વ્યવહારોના સમાધાન માટે દિવસો નક્કી કરવામાં આવ્યા હતા. બોમ્બે બુલિયન એક્સચેન્જ સેટલમેન્ટના ચાર્ટ અનુસાર, એટલે કે ૨૧/૦૬/૧૯૪૯ પર બપોરે ૩:૩૦ વાગ્યા સુધીમાં નાણાં ચૂકવવાના હતા. જો કે, અપીલકર્તાએ સ્પષ્ટ કર્યું હતું કે તે વલણ દિવસની જરૂરિયાતો અનુસાર ચુકવણી કરવા જઈ રહ્યો નથી; બીજી તરફ તેણે જણાવ્યું હતું કે તે આર્બિટ્રેશન એવોર્ડ આપવામાં આવ્યા પછી ચૂકવણી કરશે. સામાવાળાઓ દ્વારા રજૂ કરવામાં આવેલા પુરાવાથી તે પુષ્કળ સ્પષ્ટ થાય છે કે અપીલકર્તાની દલીલ હતી કે જ્યાં સુધી તેણે જે મધ્યસ્થીની માંગણી કરી હતી તેનો નિકાલ કરવામાં ન આવે અને એમ કહીને કે તે ગયો ન હોય ત્યાં સુધી કોઈ કાર્યવાહી થવી જોઈએ નહીં. શ્રી ત્રિકમદાસ દ્વારકાદાસના વકીલની હાજરી પુસ્તિકા પરથી આ સ્પષ્ટ થાય છે. તેથી સામાવાળા સંઘે જે કાર્યવાહી કરી હતી તે વાજબી હતી. કિલચરિંગ હાઉસ કમિટીની તારીખ ૨૧/૦૬/૧૯૪૯ ની કાર્યવાહીની વિગતો એ પણ દર્શાવે છે કે અપીલકર્તા અને

તેના કાનૂની સલાહકારોએ જણાવ્યું હતું કે તેઓ લવાદમાં જવા માંગે છે અને જ્યાં સુધી લવાદો તેમનો ચુકાદો ન આપે ત્યાં સુધી તેમની સામે કોઈ કાર્યવાહી થવી જોઈએ નહીં. તેમાં જણાવવામાં આવ્યું છે કે અપીલકર્તાએ સ્વીકાર્યું હતું કે તેમના વકીલે જે વ્યવહારોને કાલ્પનિક ગણાવ્યા હતા તે તેમના પુસ્તકોમાં દાખલ કરવામાં આવ્યા હતા અને તેમને રદ કરવામાં આવ્યા હતા (સરખાવવામાં આવ્યા હતા) અને તેમણે તેમના 'ઓલીયાસ' (કિલચરેન્સ શીટ) માં વ્યવહાર દર્શાવ્યો હતો. આ બધું સૂચવે છે કે અપીલકર્તા દ્વારા ઉઠાવવામાં આવેલી દલીલ ખોટી હતી અને સમય મેળવવા માટે ઉઠાવવામાં આવી હતી. આ સંજોગોમાં એવું ન કહી શકાય કે સામાવાળા સમિતિએ કેસની હકીકતોને યોગ્ય રીતે ધ્યાનમાં લીધા વિના અથવા કોઈપણ ત્વરિત રીતે કાર્યવાહી કરી હતી.

પેટા-કાયદો ૧૫૫ (જ) વાંચે છે:

"જો કોઈ સભ્ય તેના પક્ષ (લેણદાર) ને તેની પાસેથી દાવો કરવા યોગ્ય રકમના સંદર્ભમાં નિયત ફોર્મમાં કાપલી રજૂ ન કરે, તો કિલચરિંગ હાઉસ કમિટી તેને બોલાવશે અને તેની પાસેથી ખુલાસો માંગશે અને તે પછી, જો આવી કાપલી રજૂ કરવામાં ન આવે તો કિલચરિંગ હાઉસ કમિટી તેને ડિફોલ્ટર જાહેર કરી શકે છે.

તે કલમ માટે જરૂરી છે કે કાપલી રજૂ કરવામાં નિષ્ફળતાની સ્થિતિમાં કિલચરિંગ હાઉસ કમિટી ડિફોલ્ટરને બોલાવશે અને સમજૂતી માંગશે અને ત્યારબાદ, જો આવી કાપલી રજૂ કરવામાં ન આવે, તો તેને ડિફોલ્ટર જાહેર કરશે. એવી દલીલ કરવામાં આવી હતી કે આનો અર્થ એ છે કે પહેલા કિલચરિંગ હાઉસ કમિટીએ સમજૂતીની માંગ કરવી પડશે અને આવી સમજૂતી આપ્યા પછી, કાપલી ન આપનાર વ્યક્તિને તેની કાપલીઓ જમા કરાવવા માટે સક્ષમ બનાવવાના હેતુથી સમય આપવો પડશે. અમારા મતે ઉચ્ચ ન્યાયાલયના વિદ્વાન મુખ્ય ન્યાયાધીશનું અર્થઘટન વપરાયેલી ભાષા સાથે સુસંગત છે એટલે કે પહેલા ખુલાસો માંગવામાં આવે છે અને ખુલાસો આપ્યા પછી અને કાપલી ન આપવાના કારણોની માન્યતા અંગે કોઈ નિર્ણય લેવામાં આવે તો પછી ફરિયાદ કરનાર વ્યક્તિ કાપલી દાખલ કરી શકે છે પરંતુ તેનો અર્થ એ નથી કે આપવાનો સમય એક કે અડધો કલાક અથવા અન્ય કોઈ ચોક્કસ સમયગાળો હોવો જોઈએ.

જેમ આપણે ઉપર કહ્યું છે તેમ અપીલકર્તાએ સ્પષ્ટ કર્યું હતું કે તે ચુકવણી કરવા જઈ રહ્યો નથી અને તેની રજૂઆત કર્યા પછી જ ચાલ્યો ગયો હતો. તે પેટા-કાયદાની જરૂરિયાત નથી કે કિલચરિંગ હાઉસ કમિટીએ ટેલિફોન દ્વારા અથવા પત્ર દ્વારા અથવા તેને નોટિસ આપીને ડિફોલ્ટર વ્યક્તિને બોલાવવી જોઈએ અને જે ઉતાવળ સાથે ચૂકવણી કરવાની છે અને તમામ વ્યવહારો પૂર્ણ કરવા માટે નક્કી કરેલી તારીખોને ધ્યાનમાં રાખીને તે બોલ્ડ કરવું ગેરવાજબી

રહેશે કે આ પેટા-કાયદો ૧૫૫ ની કલમ (૪) દ્વારા ધ્યાનમાં લેવામાં આવેલી પ્રક્રિયા છે. સમયનો સમયગાળો, દરેક કિસ્સામાં, સંજોગો પર આધાર રાખવો જોઈએ, પરંતુ જ્યાં તે સંપૂર્ણપણે સ્પષ્ટ કરવામાં આવે છે કે કોઈ ચુકવણી કરવામાં આવશે નહીં તો સમય આપવો એ સંપૂર્ણપણે ઉપયોગિતા વિનાનું છે.

અમારા મતે ઉચ્ચ અદાલતે સાચો નિર્ણય આપ્યો છે અને તેથી અમે આ અપીલને ખર્ચ સાથે નકારી કાઢીએ છીએ.

અરજી ફગાવી દેવામાં આવી છે.

*This judgment has been translated using AI Tool – SUVAS.*

=====

**અસ્વીકરણ:** સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

**DISCLAIMER:** The translated judgement in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgement shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.